

til ændringer i overenskomsterne, og underorganisationerne optog derefter i november måned forhandlinger med hinanden. Det viste sig ikke muligt under disse indledende forhandlinger at nå frem til endelige aftaler inden den i forhandlingsreglerne fastsatte tidsfrist — 1. december 1960 — og overenskomststoffet overgik herefter til behandling i hovedorganisationerne.

Efter udtagelsen af de generelle krav foregik forhandlingerne herefter mellem hovedorganisationerne, dog uden at der kunne opnås enighed. I overensstemmelse med forhandlingsreglerne anmodede parterne herefter forligsinstitutionens formand om pr. 20. december at tiltræde hovedorganisationernes forhandlingsudvalg, dels for at blive orienteret om parternes stilling og dels for at påtage sig ledelsen af forhandlingerne med henblik på at søge et resultat opnået inden den 20. januar 1961.

Da der heller ikke indtil dette tidspunkt var opnået enighed mellem parterne, trådte forligsinstitutionen i funktion. Efter intensive forhandlinger, hvorunder der i udstrakt grad blev gjort anvendelse af mæglingsmænd til løsning af specielle spørgsmål inden for en række overenskomstområder, besluttede forligsmanden sig den 17. marts til at fremsætte mæglingsforslag vedrørende afstemningsgrupperne I-VII, hvilket skete den 21. marts.

Den 8. april forelå resultaterne af afstemningen om mæglingsforslagene. Medens samtlige mæglingsforslag var vedtaget af arbejdsgiversiden, viste det sig — som indledningsvis nærmere omtalt — at mæglingsforslagene vedrørende gruppe I og gruppe VII var forkastet af arbejdersiden.

Et på statsministerens initiativ den 10. april indkaldt møde med deltagelse af ledende repræsentanter for parterne endte resultatløst. De varslede, hidtil udsatte strejker, omfattende over 100 000 arbejdere, trådte herefter i kraft, for transportfagenes vedkommende den 11. april og for jern- og metalindustriens vedkommende den 12. april.

Der opretholdtes dog fremdeles kontakt mellem parterne.

Den 12. april fremsatte partiet venstre og det konservative folkeparti forslag til folketingsbeslutning, hvorefter regeringen opfordredes til

enten at fremsætte lovforslag om ophøjelse til lov af de forkastede mæglingsforslag

eller til at fremsætte forslag om nedsættelse af en voldgiftsdomstol til endelig afgørelse af den mellem parterne opståede tvist.

Debatten om dette forslag den 13. april sluttede

med folketingets vedtagelse af en af regeringspartierne stillet dagsorden, hvorefter tinget anser afslutningen af de løbende arbejds konflikter for yderst vigtig og opfordrer arbejdsmarkedets to hovedorganisationer til gennem forhandlinger at fortsætte bestræbelserne for at bringe konflikterne til snarligt ophør.

På dette grundlag tilvejebragte statsministeren påny kontakt mellem lederne for de to hovedorganisationer, og disses forretningsudvalg gav den 14. april tilslutning til at gøre forsøg på gennem ny forhandling at standse konflikterne. I de følgende dage gjorde parterne talrige forsøg på at tilvejebringe grundlag for en ny forhandling. Som resultat heraf forelå der den 24. april for gruppe I's vedkommende en overenskomst bl. a. om forhøjelse af minimallønsatserne i henhold til mæglingsforslaget, der derefter med tilslutning af alle berørte parter blev udsendt til fornyet urafstemning.

Resultatet heraf forelå den 4. maj; det viste sig, at såvel arbejdsgiversiden som alle på arbejdersiden berørte fagforbund havde vedtaget forslaget. På grundlag heraf blev arbejdet i jern- og metalindustrien genoptaget fra 5. maj.

Samtidig var partsforhandlingerne inden for transportfagene fortsat. Efter at statsministeren havde haft forhandlinger med formændene for arbejdsmarkedets parter og med statens forligsmand, optog denne den 26. april forhandlinger om arbejds konflikten inden for transportfagene. Disse forhandlinger førte til, at forligsmanden den 4. maj 1961 fremsatte supplerende bestemmelser (jfr. bilag 2) til det for gruppe VII tidligere stillede mæglingsforslag, der derefter blev undergivet fornyet urafstemning.

Af det den 13. maj 1961 offentliggjorte resultat af afstemningen fremgår, at medens arbejdersiden har vedtaget det supplerede mæglingsforslag med 30 803 ja-stemmer mod 19 587 nej-stemmer, har arbejdsgiversiden forkastet forslaget med 48 nej-stemmer mod 25 ja-stemmer.

I den således foreliggende situation, hvor for gruppe VII's vedkommende samtlige forhandlingsmuligheder parterne imellem må antages at være udtømte, finder regeringen det nødvendigt at søge konflikterne inden for transportfagene bragt til ophør ad lovgivningens vej.

Regeringen har herved måttet lægge afgørende vægt dels på betydningen og varigheden af de allerede igangværende konflikter, dels på den varslede yderligere udvidelse af de løbende konflikter. Herved vil følgerne for landets eksport- og valutamæssige stilling og for befolkningens forsyning med livsfor nødenheder — herunder forbindelserne